

FIZIKA ČVRSTOG STANJA

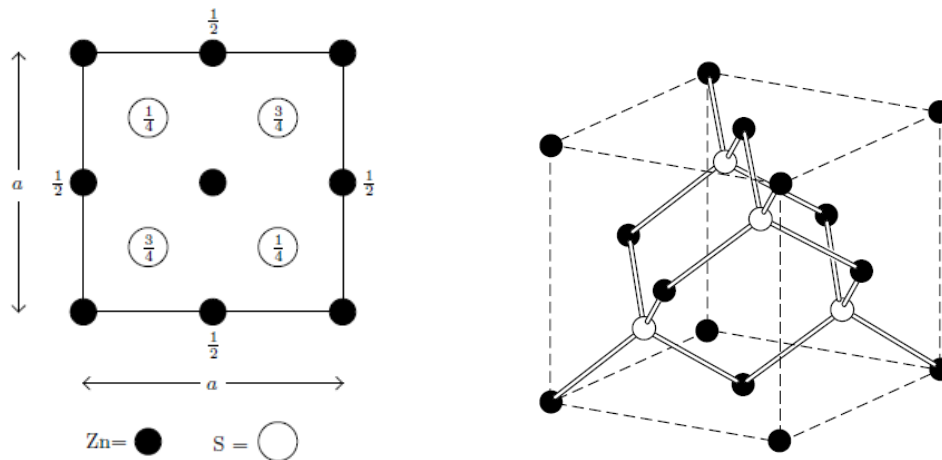
Prvi kolokvij 24.04.2020.

1. Na slici je prikazana sfaleritna (cink-blend) kristalna struktura ZnS iz tlocrta (lijeva slika) i 3D slika (desna slika). To je, ustvari, dijamanтна структура s dvije vrste atoma: Zn (crne kuglice) i S (bije kuglice). Brojevi na nekim kuglicama označavaju visinu u odnosu na $z = 0$ ravninu kao omjer visine i konstante rešetke. Atomi kojima nisu pridružene visine nalaze se na $z = 0$ ili $z = a$.

(a) O kojoj se temeljnoj Bravaisovoj rešetki radi?

(b) Opišite bazu rešetke.

(c) Ako je konstanta rešetke $a = 0,541$ nm izračunajte udaljenost najbližih susjednih atoma Zn-Zn, Zn-S i S-S.

2. Analizirani su praškasti uzorci za tri različita monoatomna kubna kristala A, B i C Debye-Scherrerovom metodom. Dobiveni su difrakcijski prstenovi koji odgovaraju kutovima u donjoj tablici. Poznato je da je jedan kristal bcc, drugi fcc i treći dijamanтна rešetka.

ϕ_A	30°	35°	50°	60°
ϕ_B	21°	29°	36°	42°
ϕ_C	30°	50°	60°	74°

(a) Odredite kristalnu strukturu uzoraka A, B i C.

(b) Valna duljina upadnog rendgenskog zračenja iznosi $\lambda = 0,95$ Å. Kolika je konstanta rešetke za svaku od struktura?